

har gjort sig til Talsmand for, jo kun har fundet Tilslutning fra en enkelt Side her i Thinget, medens det af andre Talere, ogsaa fra venstre Side, ikke synes at kunne blive accepteret. Men uagtet man ikke tror at kunne acceptere det, mener man dog nok at kunne fremme, hvad man kalder en lempelig Liendeafsløsning, og da regne det 18—20 Dobbelt af den aarlige Liende som Afsløsningssum. Det er ganske vist en Forskjel, men det er dog kun alligevel en Gradsforskjel; thi naar man ikke vil give den fulde Værdi for Lienden ved Afsløsningen, men der dog for den afsløsende Part skal tjenes Noget derved, kommer, om end naturligtvis i mindre Grad, de samme Betragtninger frem, der gjøre sig gjældende ligeoverfor det Forslag, det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgfreds har gjort sig til Talsmand for; det turde derfor være, at det sjødt fremsatte Forslag vil have ligesaa vanskeligt ved at kæmpe sig frem som det første. Hvad nu Spørgsmaalet om Folkekirkens Ophævelse angaar, som dog enkelte Talere have udtalt sig for, vil jeg endnu fremhæve som Noget, jeg tror fortjener at fremhæves, nemlig at det efter min Mening uundgaelig vil følge i Hælene paa Folkekirkens Ophævelse, at Sektterne ville med større Lethed end hidtil kunne gjøre Profelyter (Riser: Ja, lad dem det!). Lad dem det, siger det ærede Medlem! So, det er glædeligt at se den ene Familie efter den anden trække over til Saltjøen, fordi de ere blevene forledte af det Slags Menneker, der ikke tage det saa nøie med, hvad de foregive for vidende Menneker. Nei, det ærede Medlem skulde ikke sige: Ja, lad dem det, men heller: Lad os være fri for det (En Stemme: Men det sfer jo allerede nu). Ja det sfer nu, men istedetfor at hæmme det, vil man ved Folkekirkens Ophævelse udvide det betydelig, saa ogsaa af den Grund vilde jeg anse Folkekirkens Ophævelse for et meget farligt Experiment, som jeg iøvrigt haaber heller ikke er sin Udførelse saa nær, fordi der tales derom i denne Sal. Her tales mange Ord, som ikke i en nær Fremtid faae nogen alvorlig Betydning rundt om i Landet, fordi de gaa ud i Landet, og jeg antager, at dette Ord om Folkekirkens Ophævelse vil være af dem, der ikke i en nær Fremtid ville have anden Betydning end den, at de kunne gaa hen over Landet.

Formanden (Krabbe): Da en i det foregaaende Møde i Forbigaaende fremsat Betragtning om Muligheden af Folkekirkens Ophævelse er bleven gjort til Gjenstand for Betragtninger af flere ærede Talere, skal jeg dog henlede Opmærksomheden paa, at, medens der vel er en Forbindelse mellem en saadan Tanke og det foreliggende Lovforslag, ligger det nævnte Forhold dog helt udenfor Lovforslagets Omraade, allerede af den Grund, at en saadan Foranstaltning vilde

være en Grundlovsforandring. Jeg skulde derfor ønske, at man ikke yderligere under denne Forhandling vilde komme ind paa de nævnte Betragtninger.

Berg: Ærede Talere havde Ret, naar de have opfattet mine første Udtalelser i denne Sag saaledes, at jeg for mit Vedkommende ikke betragter det foreliggende Forslag som et Ultimatum med Hensyn til Sagen fra min Side. Jeg har udtalt, at jeg betragter det som et Grundlag for Forhandlingerne, og hvilke Forandringer man maatte kunne komme til at gaa ind paa for at imødekomme hverandre, maatte jo derefter være Gjenstand for en nærmere Forhandling. Jeg har i den Henseende henpeget paa, hvad Udvalget fra Folkethinget forhandlede, og som foreligger i dets Erklæring fra 1874—75. Havde den daværende Minister erklæret sig villig til at optage denne Forhandling paa det Grundlag, Forslaget er bygget paa, vilde vi allerede fra det paagjældende Udvalg ogsaa have haft andre Lønningsfakter, end der staar i denne Lov. Jeg har heller ikke manglet Die for, at det sidste Forslag, der kom frem i Landstinget fra Venstre, havde med Hensyn til Lønningsfakterne kun en Forskjel fra Ministeriets paa 100,000 Kr., medens andre 100,000 Kr. vare strøgne af Venstres Forslag, derved nemlig, at Ministeren havde forlangt som efter det nu foreliggende Forslag, 100,000 Kr. til personligt Tillæg, som Venstreforslaget ikke vilde gaa ind paa. Det er det sidste Forslag, der har foreliggende Offentligheden fra Venstremedlemmer i Landstinget, nemlig det ærede Medlem fra Riisberg (N. Rasmussen) og en afdød Landstingsmand fra Falkster (Slytte). Jeg nævner det ikke, fordi min Tanke betegnes ved dette Forslag, men jeg vil kun sige, at, siden vi behandlede denne Sag, uden at gaa ind paa nogen Bønning henimod bedre Lønninger i 1873—74, er der paa forskjellig Maade fremkommet Tilbøjelighed til noget Nuancering. Havde jeg haft den Opfattelse, at der ingen Forandring kunde være at gjøre i dette Forslag, havde jeg ikke paataget mig det unyttige Arbejde at være med i disse Dage til denne Forhandling. Man har i 20 Aar forhandlet om denne Sag, og havde jeg ikke haft noget Haab om at faae den til et Resultat, eller i alt Fald til Noget af politisk Betydning for Sagens Afgjørelse i en nær Fremtid, idet de forskjellige Faktorer viste, hvorlangt de kunde komme hinanden imøde ved en oprigtig Forhandling, havde jeg ikke indladt mig paa at være Medindbringer af Forslaget, men det er det One, at jeg skal for mit Vedkommende være med til at foreslaa paasende Forandringer hist og her, noget Andet er at anerkjende Anferne mod Lønningsfakter, der her ere fremsatte, som berettigede i den antydede Udstrækning. Dette Sidste gjør jeg paa ingen Maade, jeg erkjender fuldt ud den Sætning, at det er billigt, at vi Lønne Præsterne i Lighed med